

[Könssjukdomar och sexuellt överförbara infektioner](#)

Könssjukdomar är infektioner som du kan få genom att ha sex. Vissa könssjukdomar ingår i smittskyddslagen. Det betyder att du måste testa dig om du misstänker att du har någon av dem.

Du ska alltid testa dig om du har haft [oskyddat sex](#) och misstänker att du har fått en könssjukdom.

Du som är ung kan [läsa om könssjukdomar på UMO.se](#).

De olika könssjukdomarna kan ge olika besvär. Här kan du läsa mer genom att klicka på länkarna:

- [gonorré](#)
- [hepatit B](#)
- [herpes i underlivet](#)
- [hiv och aids](#)
- [HPV – humant papillomvirus](#) som ger [kondylom](#)
- [klamydia](#)
- [mykoplasma i underlivet](#)
- [syfilis](#).

Vissa sjukdomar är viktiga att spåra så att de inte förs vidare till någon annan. De sjukdomarna ingår i [smittskyddslagen](#). Det innebär att du enligt lag måste testa dig om du vet eller misstänker att du har en sådan sjukdom.

De här könssjukdomarna ingår i smittskyddslagen:

- [gonorré](#)
- [hepatit B](#)
- [hiv](#)
- [klamydia](#)
- [syfilis](#).

Det finns även andra sjukdomar i smittskyddslagen som kan smitta sexuellt, till exempel [hepatit A](#), [hepatit C](#) och infektion med HTLV I eller II.

Du behöver inte betala någonting för undersökning, provtagning eller eventuell behandling av de här sjukdomarna.

Könssjukdomar överförs framför allt genom att slemhinnorna i underlivet, ändtarmen eller munnen kommer i kontakt med varandra när du har sex. En del könssjukdomar kan överföras med sperma eller slidsekret. Vissa könssjukdomar kan överföras genom blod.

En del könssjukdomar kan du också få genom munsex, smeksex eller sexleksaker.

Könssjukdomar överförs inte genom att du tar någon i hand eller att du använder samma handduk eller toalett som någon som har en könssjukdom.

[Kondom](#) och [femidom](#) skyddar mot könssjukdomar. Använd kondom eller femidom om du har vaginala eller anala samlag med någon annan. Det är viktigt att kondomen eller femidomen är hel och att den används under hela samlaget.

Du kan också använda en kondom eller [slicklapp](#) om du har munsex. En slicklapp är en liten duk av gummi eller plast. Du lägger den över området du ska slicka.

Kom ihåg att även använda kondom, femidom eller slicklapp om du delar sexleksaker som en dildo eller en vibrator med någon annan.

Kontakta en [vårdcentral](#), [gynekologisk mottagning](#) eller [ungdomsmottagning](#) om du tror att du har en könssjukdom och vill testa dig.

Du kan också kontakta en hud- och könsmottagning. De är specialiserade på sexuellt överförbara infektioner. Mottagningarna kan ha olika namn på olika platser i landet. De kan heta något av följande:

- mottagning för sex och samlevnad
- Sesam
- könsmottagning
- venerologmottagning
- infektionsmottagning.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#) och hjälp att bedöma symtom.

Det vanligaste sättet att testa sig för könssjukdomar är med ett [urinprov](#).

Beroende på vilka symtom du har kan prover tas från olika ställen på kroppen. De här proverna kan tas även om du har mens.

Du kan också lämna ett [blodprov](#).

Läkaren eller sjuksköterskan kan också behöva undersöka ditt underliv eller andra ställen på kroppen. Det är för att se om du har utslag eller sår.

Vissa könssjukdomar ingår i [smittskyddslagen](#). Det innebär att du måste testa dig om du tror att du har någon av dem.

Du behöver aldrig betala för att testa dig för könssjukdomar som finns i smittskyddslagen.

Att testa sig för andra könssjukdomar kan kosta olika beroende på vilken mottagning du går till.

Du kan testa dig för flera sjukdomar samtidigt. Då räcker det med att en av dem finns i smittskyddslagen, för att du inte ska behöva betala.

Vilken behandling du får beror på vilken könssjukdom du har. Du kan bli av med de flesta könssjukdomar med behandling.

Det går inte att helt bli av med smittan från [hiv](#), [herpes i underlivet](#) och [hepatit B som du har hela livet](#). Men det finns behandling som kan lindra besvär.

Alla behandlingar för sjukdomar som ingår i smittskyddslagen är kostnadsfria. De andra behöver du betala för.

Det görs en så kallad smittspårning om du har någon eller några av könssjukdomarna som finns med i smittskyddslagen. Det innebär att du måste berätta vem eller vilka du har haft sex med de senaste tolv månaderna. Det gäller även om ni har använt någon typ av skydd.

För syfilis, hepatit B och hiv behöver du ibland berätta vilka du har haft sex med ännu längre tillbaka.

Ibland kanske du inte vet så mycket om personen som du har haft sex med. Berätta det du vet så blir det lättare för personalen att hitta personen.

Personalen på mottagningen kontaktar sedan den personen eller de personerna och berättar att de också måste testa sig.

Det är mycket viktigt att hitta alla personer som har sjukdomen så att de kan testas och erbjudas behandling. Det minskar risken för komplikationer och att infektionen överförs till flera.

Det du säger till smittspåraren är hemligt. De personer du berättar om kommer inte att få reda på vem du är. De kommer bara att få veta att de måste testa sig.

Du kan [söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning](#) du vill i hela landet. Ibland krävs det [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du [förstå informationen](#) som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och [hur länge du kan behöva vänta på vård](#).

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också [möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning](#).

Senast uppdaterad:

2023-08-14

Redaktör:

Katja Öster, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Rebecka Vyth, smittskyddsbarnmorska, Smittskydd Stockholm Peter Gröön, regionjurist, Smittskydd Stockholm

Kondom och femidom skyddar mot könssjukdomar. Använd kondom eller femidom om du har vaginala eller anala samlag med någon annan.

Det kan finnas olika anledningar till en gynekologisk undersökning. Till exempel om du har besvär från underlivet, om du är gravid eller om du ska lämna prov för HPV och cellförändringar. Du får sitta i en särskild stol när barnmorskan eller läkaren gör undersökningen.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).